

Archeometria

(gg1c1L03; archeometrg17em)

Szakmány György - T. Biró Katalin

tbk@ace.hu

2019. február 22.

Az archeometria és a régészet kapcsolata a régészet oldaláról.

Az archeometria és a restaurálás kapcsolata.

Korai archeometriai vonatkozások (pl. Rómer F. stb)

Régészeti alapok 1.: Régészeti ásatások a múltban és a jelenben (ezekhez kapcsolódó **alapfogalmakkal: réteg, szelvény, objektum, strat szám, kultúra stb.)**

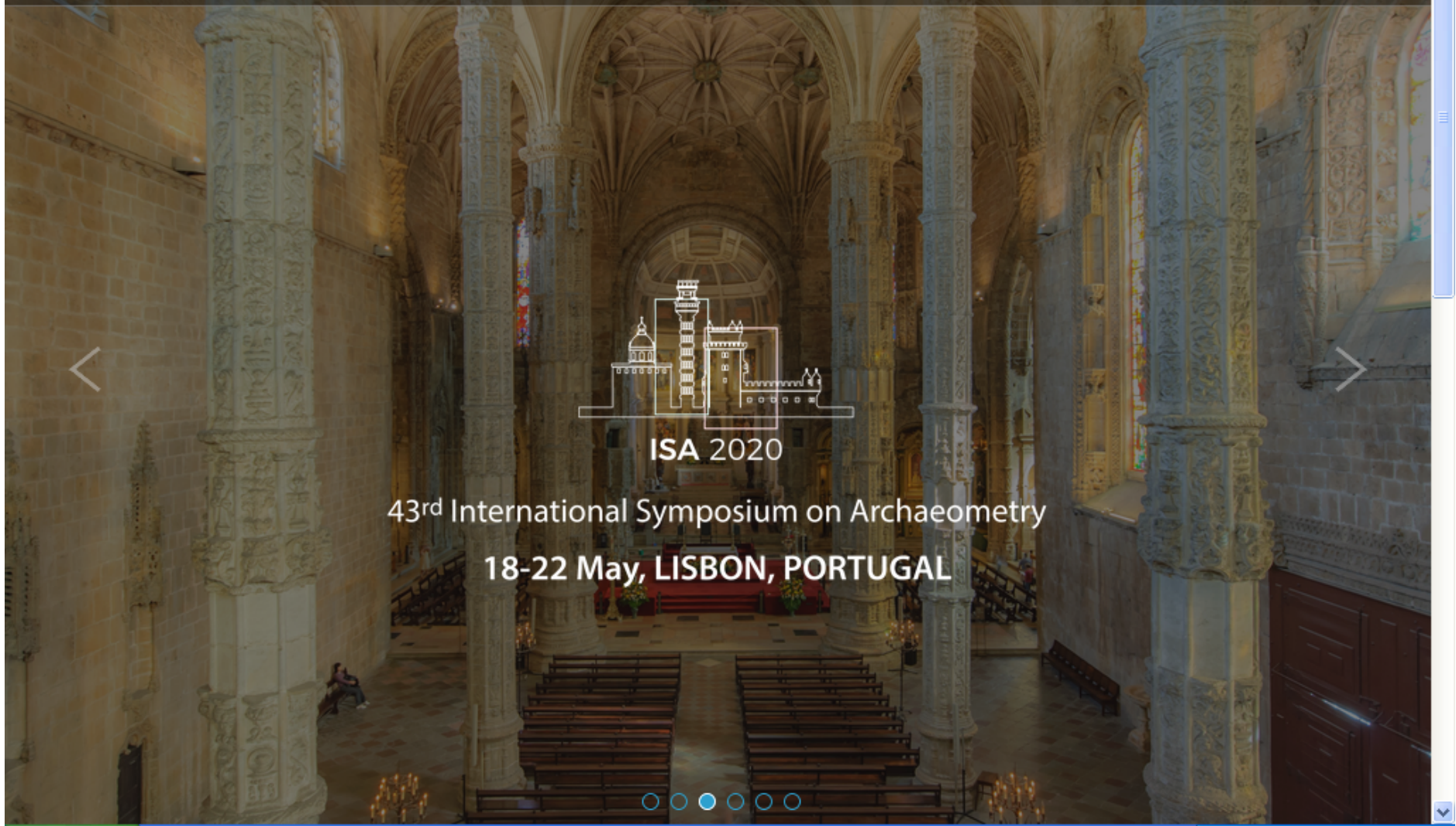
Régészeti alapok 2.: a régészeti korbeosztás, magyarországi legfontosabb kultúrák (elterjedés, időszak), KORTÁBLA

Konferenciák - ISA

42. - **ISA 2018** Merida (Yucatan, Mexico)

ISA 2020 - ??? (valahol Európában)

ACE Szerver x Archeometriai tárgyú programok és... x +

www.ace.hu/ametry/prog-h.html 120% Search

Most Visited Bevezetés Friss hírek Amd64 and De5.53 - ... amx lista ACE Szerver User login IOC-2019 User login iskm-2019

Archeometriai tárgyú programok és események

Dátum	Helyszín	Rendezvény neve	Elérhető információ
2020.05.18-22	Lisabon, Portugália	43rd International Symposium on Archaeometry	konferencia weblap
2019.11.20-24	Magyar Nemzeti Múzeum, Budapest	12th ISKM International Symposium on Knappable Materials	konferencia weblap
2019.09.16-18.	Barcelona, Spanyolország	EMAC 2019 Barcelona 15th European Meeting on Ancient Ceramic	konferencia weblap
2019.08.27-31	Budapest venue?	Health and Life in Ancient Egypt - Mummies in Focus	felhívás
2019.06.19-21.	Miskolc	5th International Conference Archaeometallurgy in Europe	felhívás konferencia weblap
2019.05.27-29	Rákóczi Múzeum, Sáropatak	IOC 2019 International Obsidian Conference	konferencia weblap

Archívum:

2018

Régészet

önálló szaktudomány, gyökerei: Egyiptom
(Újbirodalom), reneszánsz Itália, főúri (királyi)
gyűjtemények, antikvárius szemlélet

a tudomány születése: módszertan kialakulása

- a tárgyak vizsgálatára: tipológia, korszakolás
- a feltárás módszereiben

Irodalom:

Visy Zsolt--Nagy Mihály--B. Kiss Zsuzsa, eds.

Magyar Régészet az ezredfordulón MRE

Budapest NKÖM-Teleki Alapítvány 2003 1-471

Ilon G. szerk., Bevezetés a Kárpát-medence régészetébe. Szombathely, 1993. 1996., 2000., (Pápa, 1995)

Hereditas-sorozat (Kalicz N., Kovács T., Bóna I., Vékony G., Dienes I., Szabó M.)

VÉRTES 1965: Vértes L., Az őskőkor és az átmeneti kőkor emlékei Magyarországon. A Magyar Régészet Kézikönyve I. (1965) Akadémiai Kiadó Budapest 1-385.

Irodalom:

Folyóiratok:

Archaeológiai Értesítő

Acta Archaeologica Hungarica

Communicationes Archaeologicae

Folia Archaeologica

Múzeumi évkönyvek

Bibliográfiák: Banner-Jakabffy, Jakabffy

Az archeometria és a régészet kapcsolata a régészet oldaláról

Az archeometria és a restaurálás kapcsolata.

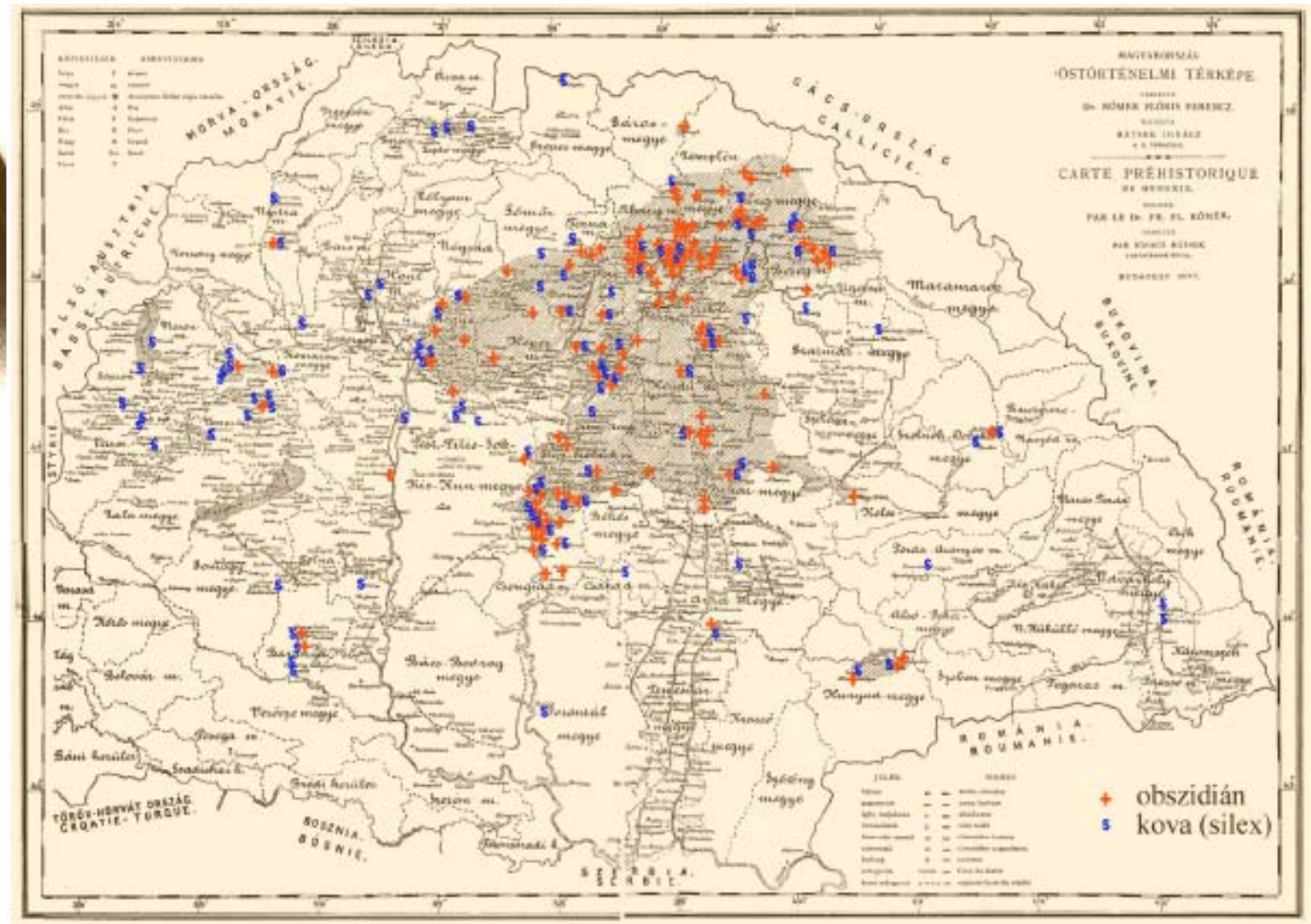
Korai archeometriai vonatkozások (pl. Rómer F. stb)

Magyarországon: Rómer Flóris ősrégészet, Arch Ért

2015: Rómer-év

Levél, tétel.
Dr. Rómer Flóris
a pesti kir. főgymnasium igazgatója s. m.
Akadémia T. 1853. 11. 12.

Magyarországon: Rómer Flóris ősrégészet, Arch Ért

Social, tétel.
Dr. Rómer Flóris
 a pécsi kir. főgymnasium igazgatója által
 Akadémia T. 1853. 11. 12.

Archeometriai Műhely

www.ace.hu/am/

Archeometriai Műhely
elektronikus folyóirat

Archeometriai Műhely
Aktuális szám 2015/2.
Archívum

2004. I.	2005. II.	2006. III.	2007. IV.	2008. V.	2009. VI.
2010. VII.	2011. VIII.	2012. IX.	2013. X.	2014. XI.	2015. XII.
2015. XII./1.	2015. XII./2.				

Index
Kereső
Ünnepről a szerzők részére
Copyright

Kiadja a Magyar Nemzeti Múzeum
Felelős kiadó: Dr. Csorba László, főszerkesztő
Szerkesztő: T. Biró Katalin
A szerkesztőbizottság tagjai:
Bartosiewicz László, Ilon Gábor, Kaszovszky Zsolt,
Lencz Balázs, Molnár Mihály, Sümegi Pál, Székán György,
Székely Balázs, Zöldföldi Judit
Tiszteleti (alapító) tagok: Járó Mária, Svingor Éva

ISSN: HU ISSN 1786-271X
URN: urn:nbn:hu-4106

Látogatók / Visitors: 9126
2010. 12. 14-óta / Since 14. 12. 2010.

Tartalom / Contents

Archeometriai Műhely / Archaeometry Workshop No. 2015/2.

A régészettudomány alfája: a lelőhelyekről, Rómer Flóris születésének bicentenáriumán

Archeometriai Műhely Rómer Emlékkülés
2015. április 13.

Cikkek / Articles

Ilon Gábor : [Rómer Flóris terepbejárásaitól napjainkig – néhány példa a saját Veszprém és Vas megyei gyakorlatomból / From the surveys of Flóris Rómer till modern practice – some examples of the author from counties Veszprém and Vas](#) **53-66**

Torma István : [Régészeti vonatkozású helynevek a történelmi Magyarország területén / Locality names with archaeological implications in the territory of Historical Hungary](#) **67-74**

P. Barna Judit, Tokai Zita : [A késő neolitikus körárok kutatásának helyzete Zala megyében / Current research on late neolithic rondels in Zala County](#) **75-88**

Mária, Eke István, Pásztor Emília

Szabó Géza : [Leletanyag intenzitásvizsgálatok a Szulejmán szultán szigetvári turbéjéhez tartozó kaszaba helyének meghatározásához / Intesity research of archaeological finds to define the position of kaszaba belonging to Suleiman's turbe in Szigetvár](#) **89-102**

Bertók Gábor, Gáti Csilla, Simon Béla : [Adatbetakarítás? agrár régészet? - A roncsolásmentes régészeti kutatás újabb módszerei és aspektusai Személy-Hegyes \(Baranya Megye\) lelőhelyen / Data harvesting? agro-archaeology? - new methods and aspects of non-invasive archaeological prospection on the site of Személy-Hegyes \(Baranya County, Hungary\)](#) **103-116**

Klára P. Fischl – Tobis L. Kienlin – Beáta Tugya : [Bronze Age settlement research in North-Eastern Hungary / Bronzkori településkutatások Északkelet-Magyarországon](#) **117-134**

Magyarországon: Rómer Flóris ősrégészet, Arch Ért

Síval, teltel.
Dr Rómer Flóris
a pesti kir. főgymnasium igazgatója és a
Akadémia tagja

ARABONIA
MÚZEUMI KÖZLEMÉNYEK

2013.

51.

Régészeti alapok 1.: Régészeti ásatások a múltban és a jelenben (ezekhez kapcsolódó alapfogalmakkal: réteg, szelvény, objektum, strat szám, kultúra stb.)

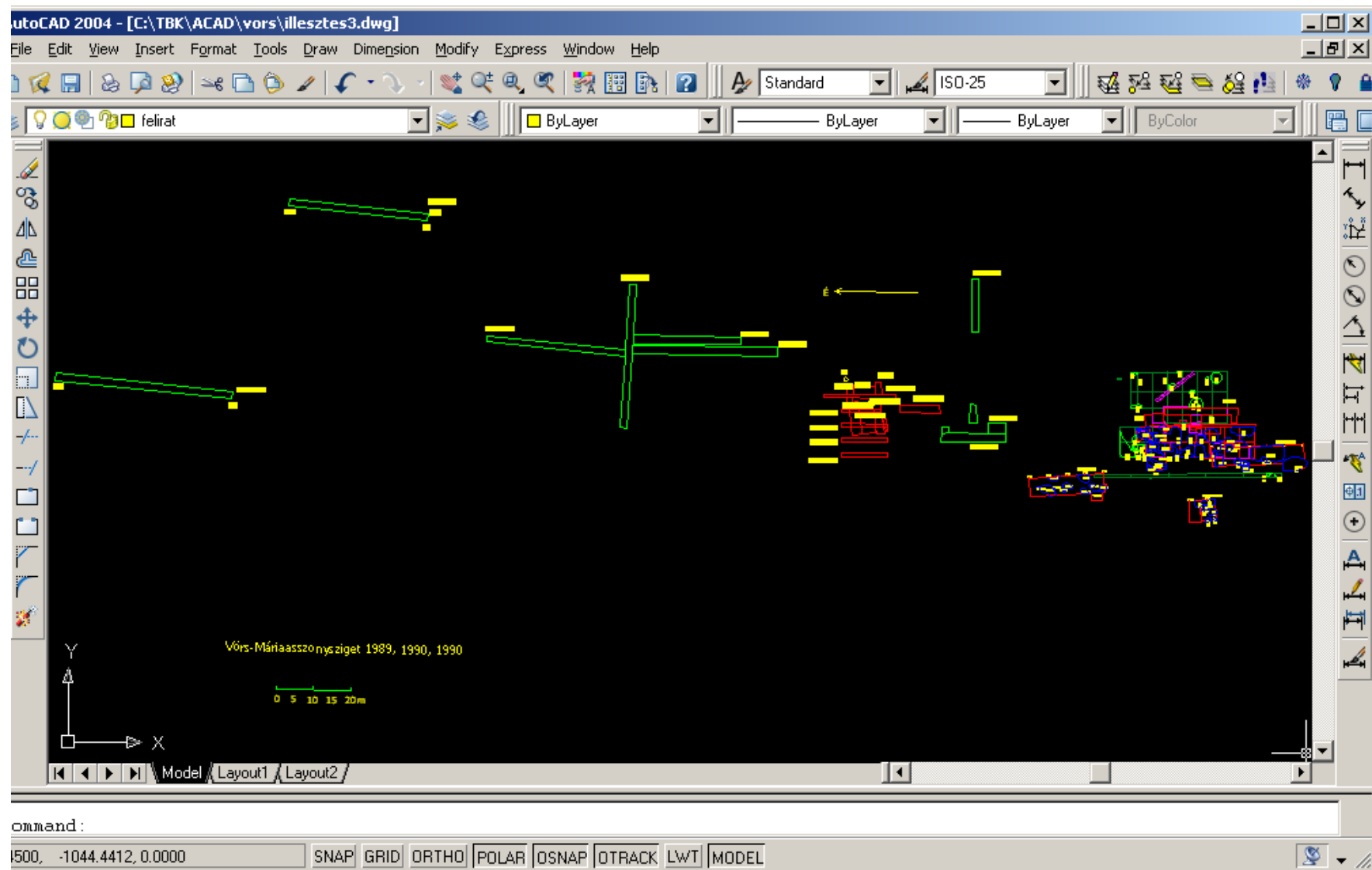
Régészeti alapfogalmak:

réteg

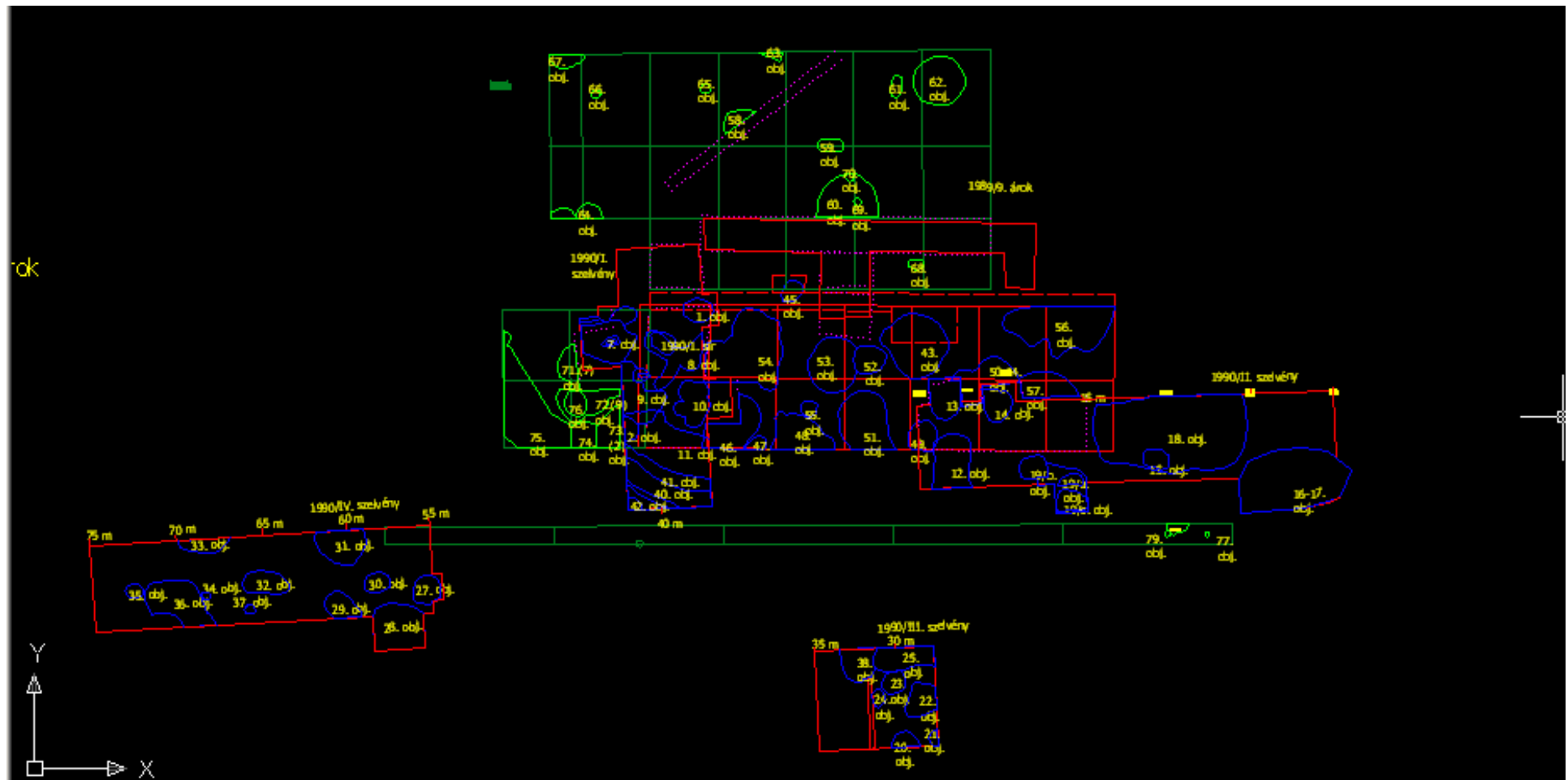
objektum

kultúra / csoport

Vörs-Máriaasszony sziget

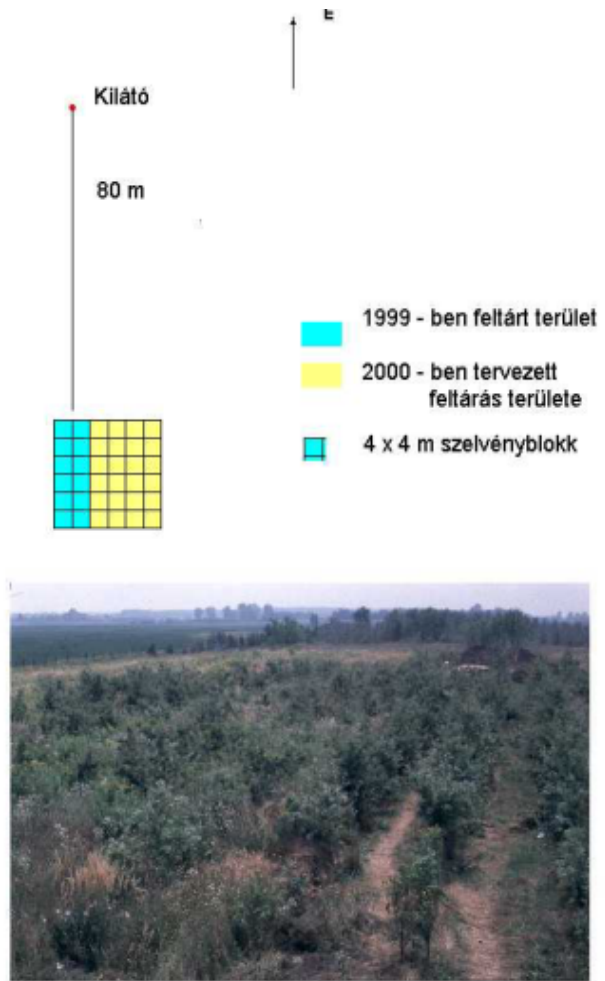
Vörs-Máriaasszony sziget

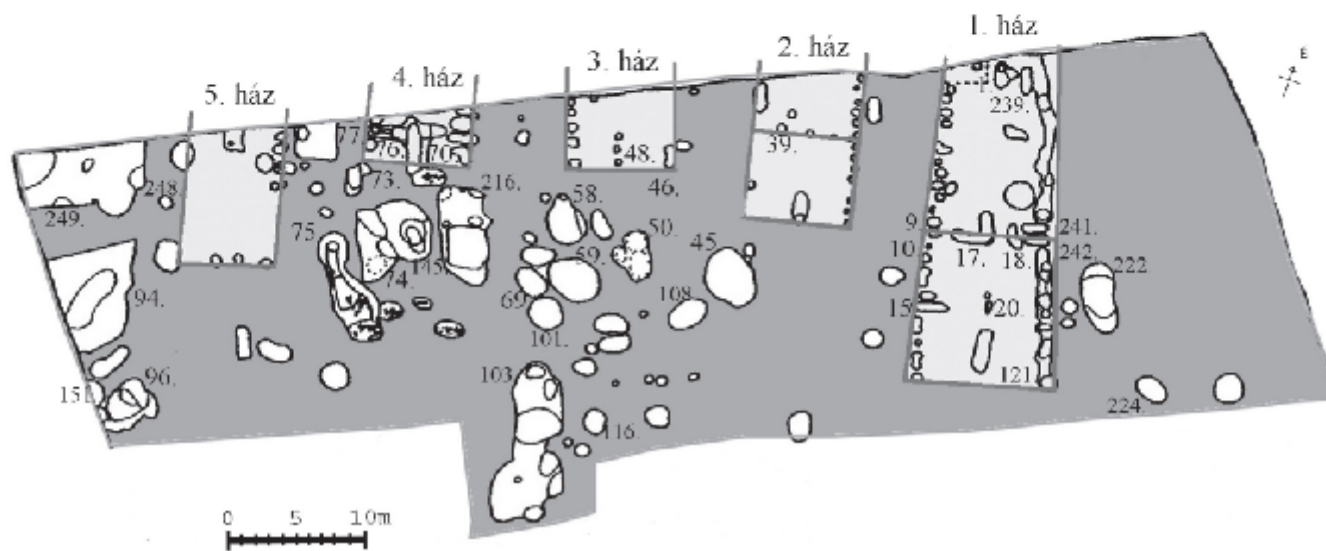
Vörs-Máriaasszony sziget

Vörs-Máriaasszony sziget

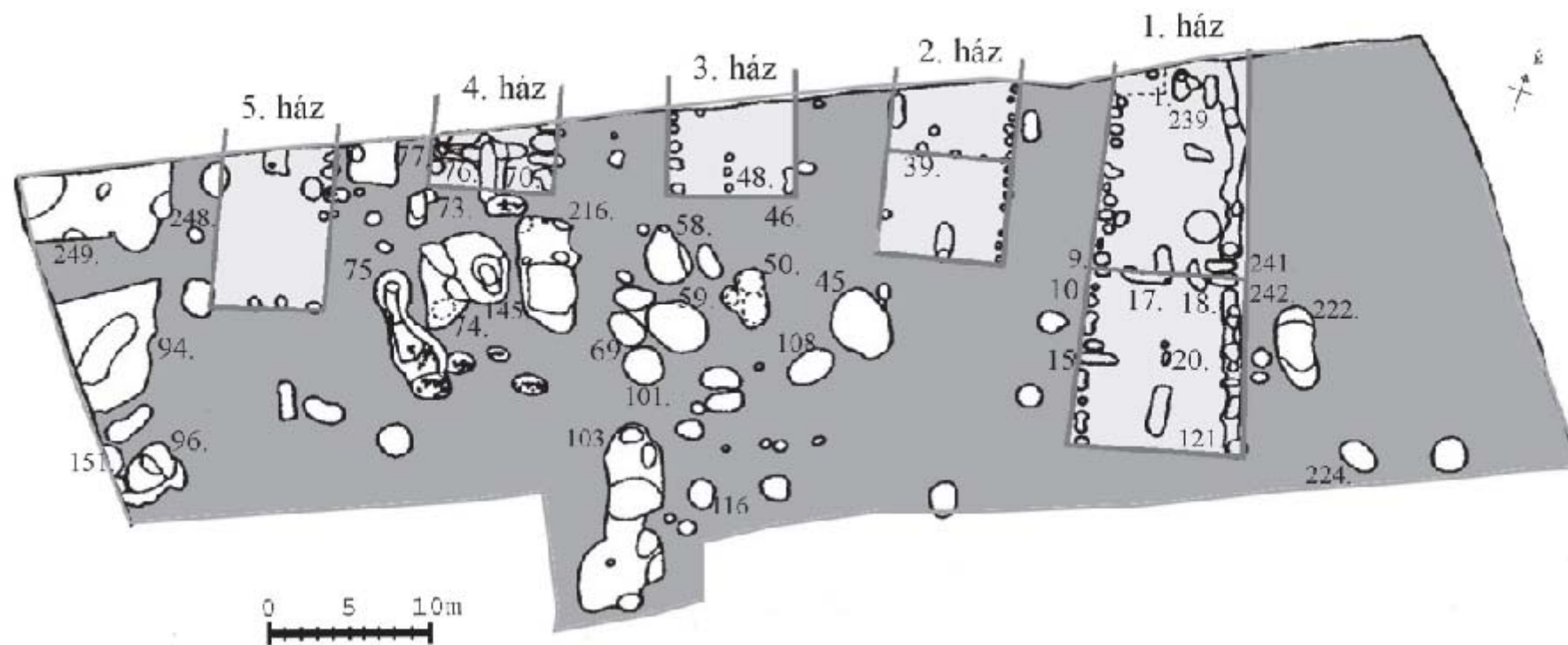
Veszprém-Jutasi út

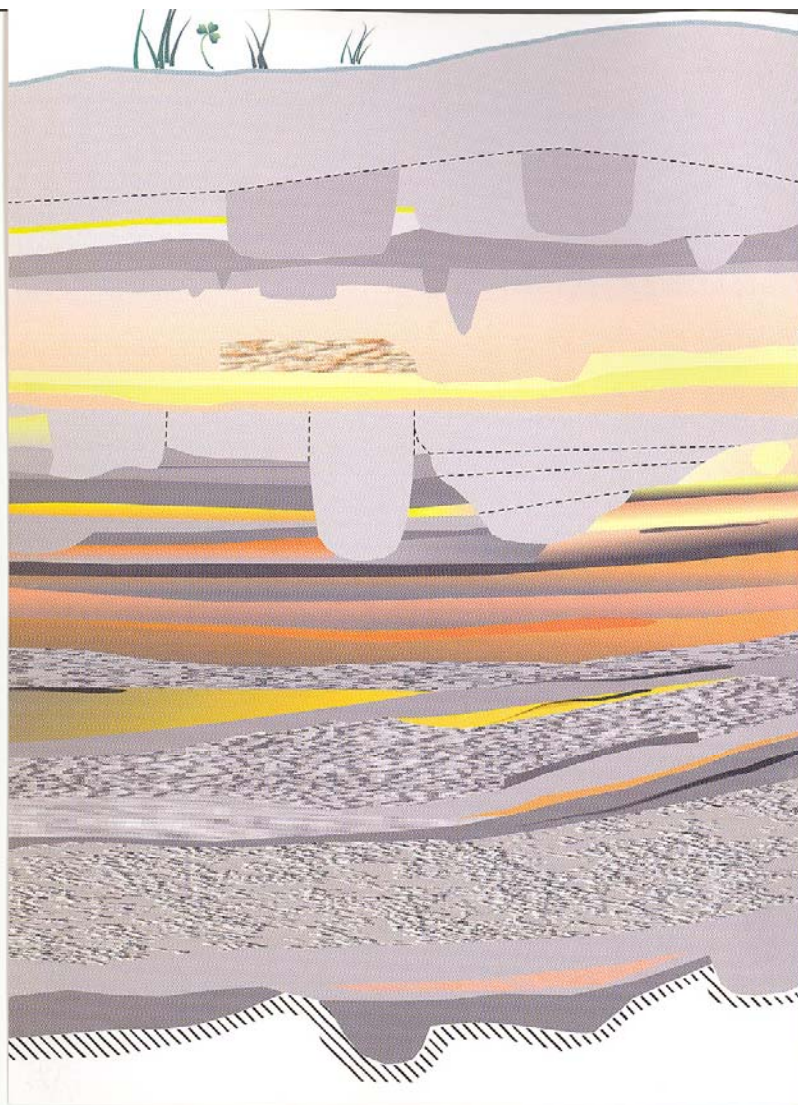

Veszprém-Jutasi út

Veszprém-Jutasi út

RÉGÉSZETI ÉRTÉKEINK 11.

ÚJKŐKORI FALU SZEGVÁR-TŰZKÖVESEN

Horváth Ferenc

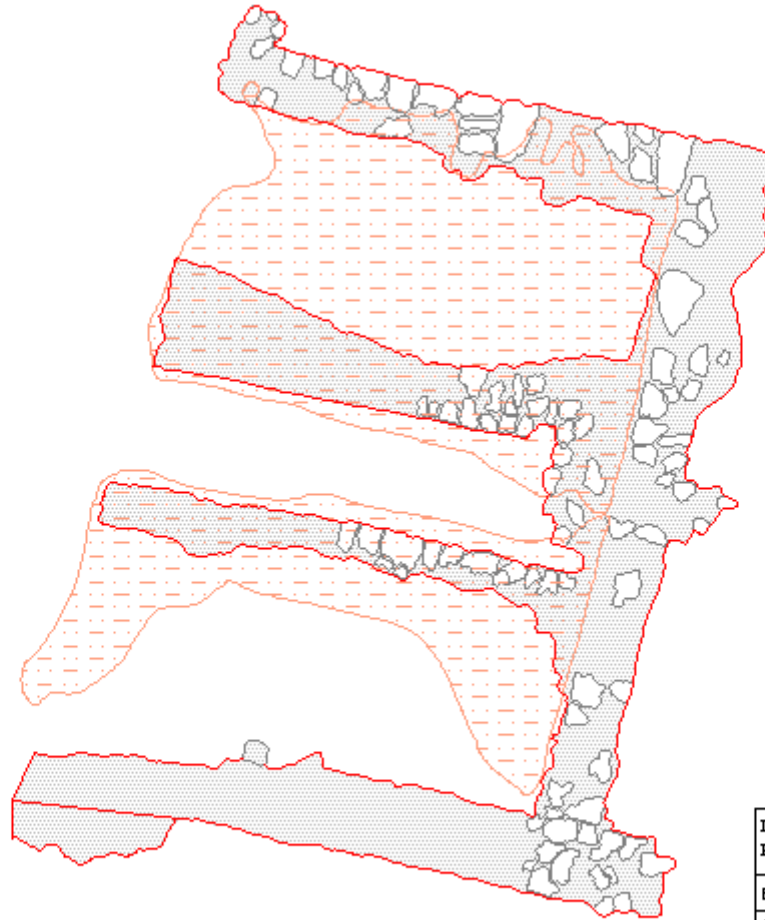
A Kulturális Örökség Védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény 11–12. §-a szerint Magyarország valamennyi régészeti lelőhelye általános védelem alatt áll, az ország és annak régiói kiemelkedő (fokozott és kiemelt) történeti és kulturális jelentőségű régészeti lelőhelyeit pedig külön jogszabályban kell régészetiileg védetté nyilvánítani. Ilyen kiemelt jelentőségű lelőhely az Alföld legnagyobb újkőkori településének maradványait rejtő Szegvár-Tűzköves. Az egykori falu a Kárpát-medencei újkőkori fejlődés csúcspontját jelentő Tiszai kultúra egyik legjelentősebb központja volt. Az 1970-es években a helyi termelőszövetkezet építkezései során a lelőhely jelentős, nagyobbik része megsemmisült. A barbár pusztítást már lehetetlen nem megtörténné tenni. Az egész magyar társadalom érdeke, hogy a még feltáratlan részek az utókor számára fennmaradjanak.

Tűzköves a Tisza bal partján, Szentes és Szegvár között, az egykori Kontra-tó magaspartján fekszik. A lelőhelyet már 1878-ban Rómer F. Flóris számon tartotta, és a felszínről gyűjtött leletei révén korán ismertté vált. Ennek ellenére régészeti feltáráására először csak a huszadik század közepén került sor. 1955 és 1960 között Csalog József hat alkalommal, majd 1970-ben Korek József, 1978-ban pedig Hegedűs Katalin folytatott leletmentést. Végül 1986-ban Horváth Ferenc a település egyik érintetlenül megmaradt pontján végzett rétegtani hitelesítő feltárást.

A falu élete i.e. 5000 és 4600 között zajlott. A korábbi lakosságot a Tisza, a Körös és a Maros völgyében honos Szakálháti kultúra népe jelentette. Az i.e. VI. és V. évezred fordulóján Délkelet-Európa-szerte döntő átalakulás következett be az újkőkori kultúra gazdasági és társadalmi régióiban. Ennek során a Bükk hegység, a Tisza, a Laskó és a Sajó folyók közötti területen élő lakosság (a Szilmeji-csoport) egy része délre húzódott a Tisza völgyében. Erre gyaníthatóan a kor kőeszközeinek leg-

Jelmagyarázat

- habarcs
- terrozzo
- fal kontúr
- kő kontúr

III.ker. Aquincum régészeti régészeti - NY-H oldal
BKV - HEV felújítás 1MT

E00507.03-07.04 N = 1 :20

Átvásárló Attila, Popovics István

Irodalom:

Régészeti módszertani szakirodalom

Banner 1954: Banner János, Méri István, László Gyula, Radnóti Aladár. Régészeti Kézikönyv. 1. /Gyakorlati régészet/ Szerk. Banner János, Méri István. Bp. 1954

Ilon szerk. Régésztechnikus kézikönyve

Müller szerk. 2011 Régészeti Kézikönyv

Irodalom:

Tartalom

Müller szerk. 2011 Régészeti Kézikönyv

Előszó..... 5

1. Előzetes terepmunkák és távérzékelési módszerek

- 1.1. Jankovich-Bésán Dénes: Régészeti megfigyelés..... 7
- 1.2. Jankovich-Bésán Dénes: Helyszíni szemle 13
- 1.3. Jankovich-Bésán Dénes: Terepbejárás 17
- 1.4. Heilig Balázs – Kovács Péter – Pattantyús Á. Miklós: Geofizikai mérések 29
- 1.5. Miklós Zsuzsa: Légi fényképezés (Bödöcs András, Czajlik Zoltán, Szabó Máté, Visy Zsolt közreműködésével)..... 40

2. Ásatás

- 2.1. Pusztai Tamás – Tari Edi: Mentő, próba és megelőző régészeti feltárás 71
- 2.2. Vályi Katalin: Tervásatás 108
- 2.3. Zsidi Paula: Városi feltárás 113
- 2.4. Temetőásatás 129
 - 2.4.1. Kulcsár Valéria – Lőrinczy Gábor – Makkay János – Mráv Zsolt – Szőnyi Eszter –
Tóth Endre: Temetőfeltárás 129
 - 2.4.2. Ilon Gábor: Halmok feltárása..... 152
 - 2.4.3. Ritoók Ágnes: Templom körüli temetők feltárása..... 164
- 2.5. Telepásatás 171
 - 2.5.1. Sebők Kata: Óskori objektumok bontása, síktelepek feltárása..... 171
 - 2.5.2. Csányi Marietta: A tell-feltárás 194
 - 2.5.3. Kovács Péter: Római kori kő- és téglapítészeti..... 202
 - 2.5.4. Takács Miklós: A középkori falusias települések feltárása 209

Irodalom:

Müller szerk. 2011 Régészeti Kézikönyv

3. Restaurálás, feldolgozás

3.1. Bánfalvy Ferenc: Régészeti leletek „in situ” felvétele	273
3.2. Harsányi Eszter – Kurovsky Zsófia: Falfestményleletek feltárása, kiemelése, megőrzése	276
3.3. Bakonyi Viktória: Restaurálás és műtárgyvédelem	290
3.4. Holl Balázs – Pusztai Tamás: Térinformatika alkalmazása a régészeti feltárásokon	321
3.5. Tóth János Attila: A Harris-mátrix	376
3.6. Tari Edit: Elsődleges leletfeldolgozás	378
3.7. Kulcsár Valéria: Leltározás és tárgyleírás	382
3.8. Istvánovits Eszter – Kulcsár Valéria: Illusztrációk	386
3.9. Zatykó Csilla: Integrált kutatások: a tájrégészet	388
3.10. Zsidi Paula: Integrált kutatások: a városi régészet	403
3.11. Fülöpp Róbert: Térskennerek régészeti célú felhasználása	408
3.12. T. Biró Katalin: Statisztikai szempontok a régészeti anyag feltárásában és feldolgozásában	410
3.13. Torbágyi Melinda – Tóth Csaba: Numizmatika	417

Irodalom:

Müller szerk. 2011 Régészeti Kézikönyv

4. Természettudományos vizsgálatok

4.1. Marcsik Antónia: Tudnivalók a humán csontanyagról	436
4.2. Berendi Erzsébet: Archeozoológia	442
4.3. Gyulai Ferenc: Archeobotanika	451
4.4. Pető Ákos: Fitolitelemzés – terepi mintavételi módszerek a régészet szolgálatában.	467
4.5. T. Biró Katalin: Ásványok és kőzetek	489
4.6. Szilágyi Veronika: Kerámia anyagvizsgálata	493
4.7. T. Biró Katalin: Talajminták	505
4.8. Molnár Ferenc: Salakok és fémek archeometriai vizsgálata	510
4.9. Grynaeus András: Dendrokronológia.	525
4.10. Molnár Mihály – Svingor Éva: Radiokarbon kormeghatározás	532
4.11. Márton Péter: Keltezés archeomágneses módszerrel	545

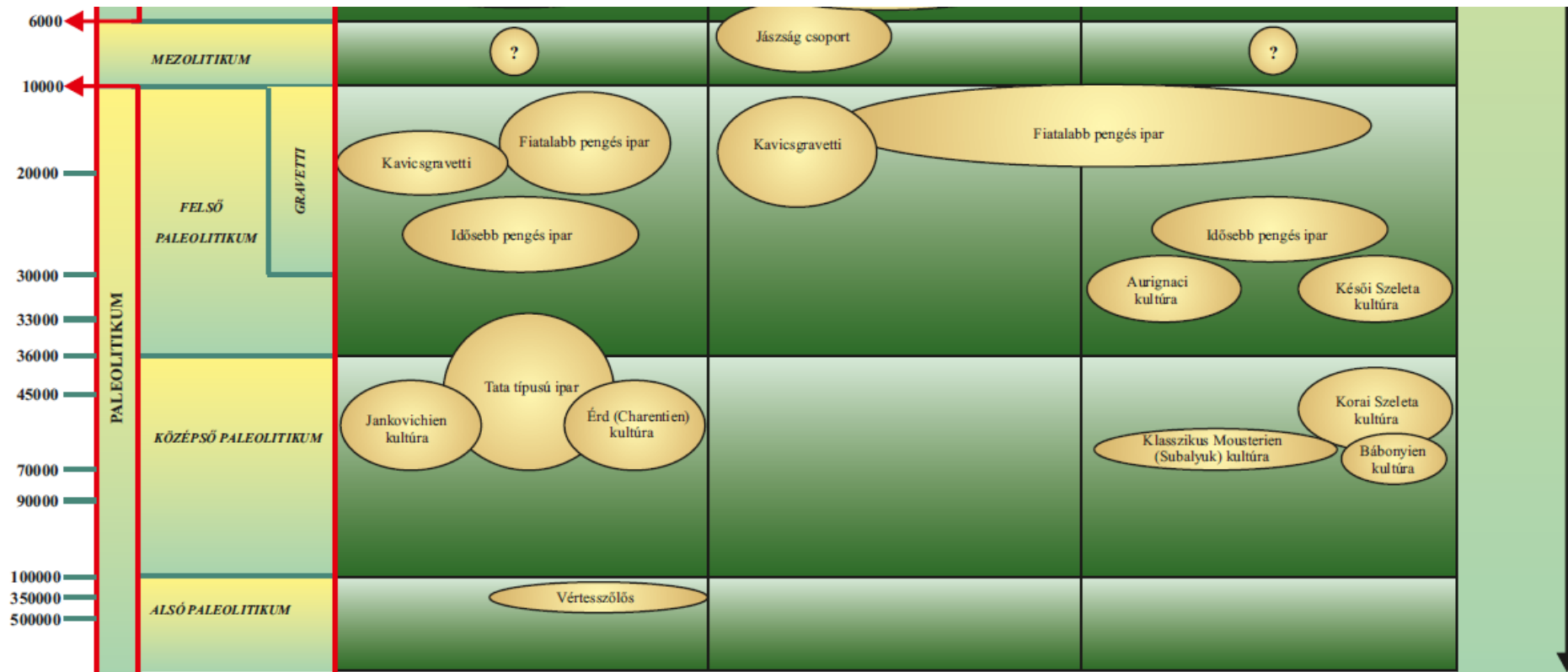
Régészeti alapok 2.: a régészeti korbeosztás, magyarországi legfontosabb kultúrák (elterjedés, időszak), KORTÁBLA

Dunántúl

Alföld

É. Középg.

KORTÁBLA

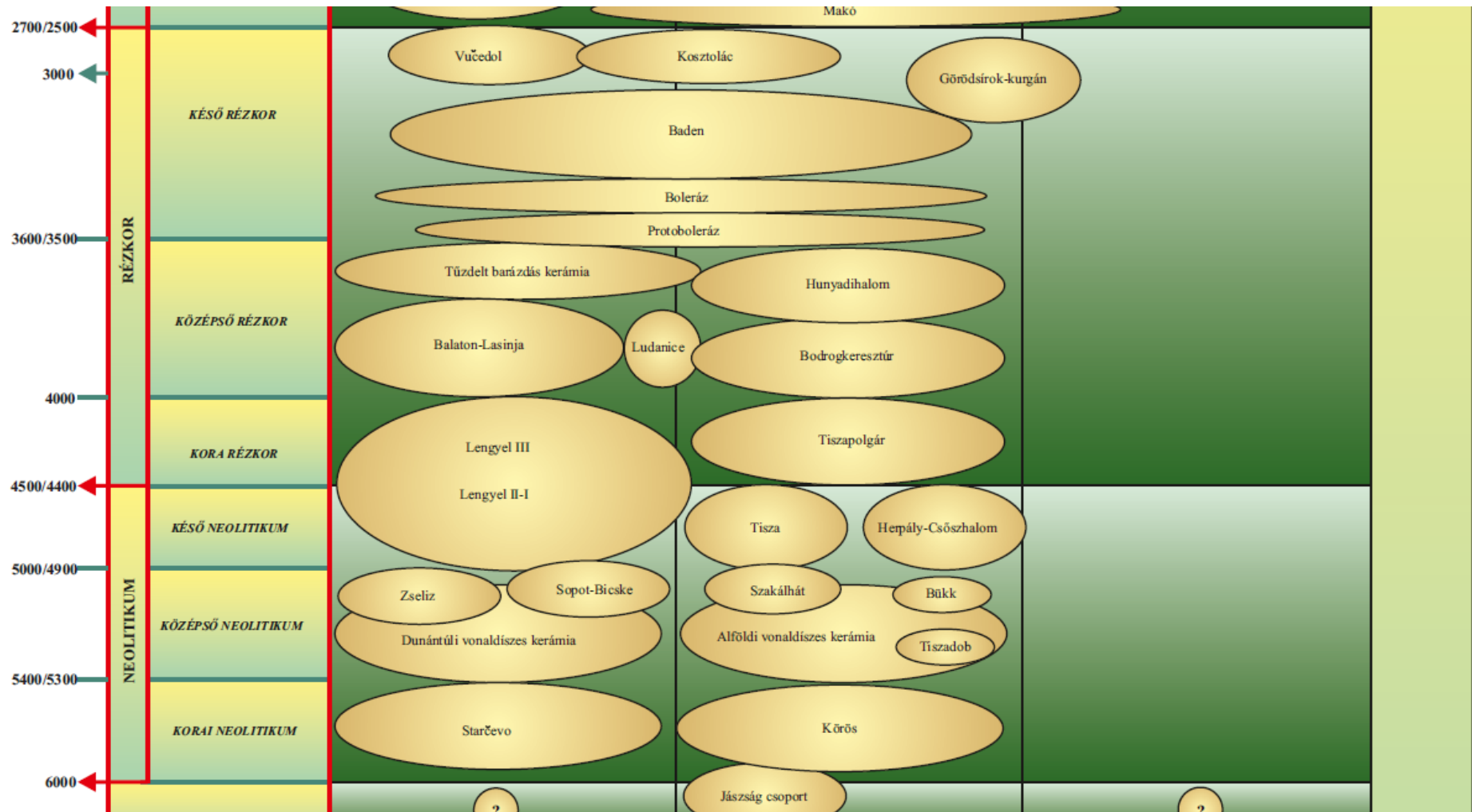

Dunántúl

Alföld

É. Középheg.

KORTÁBLA

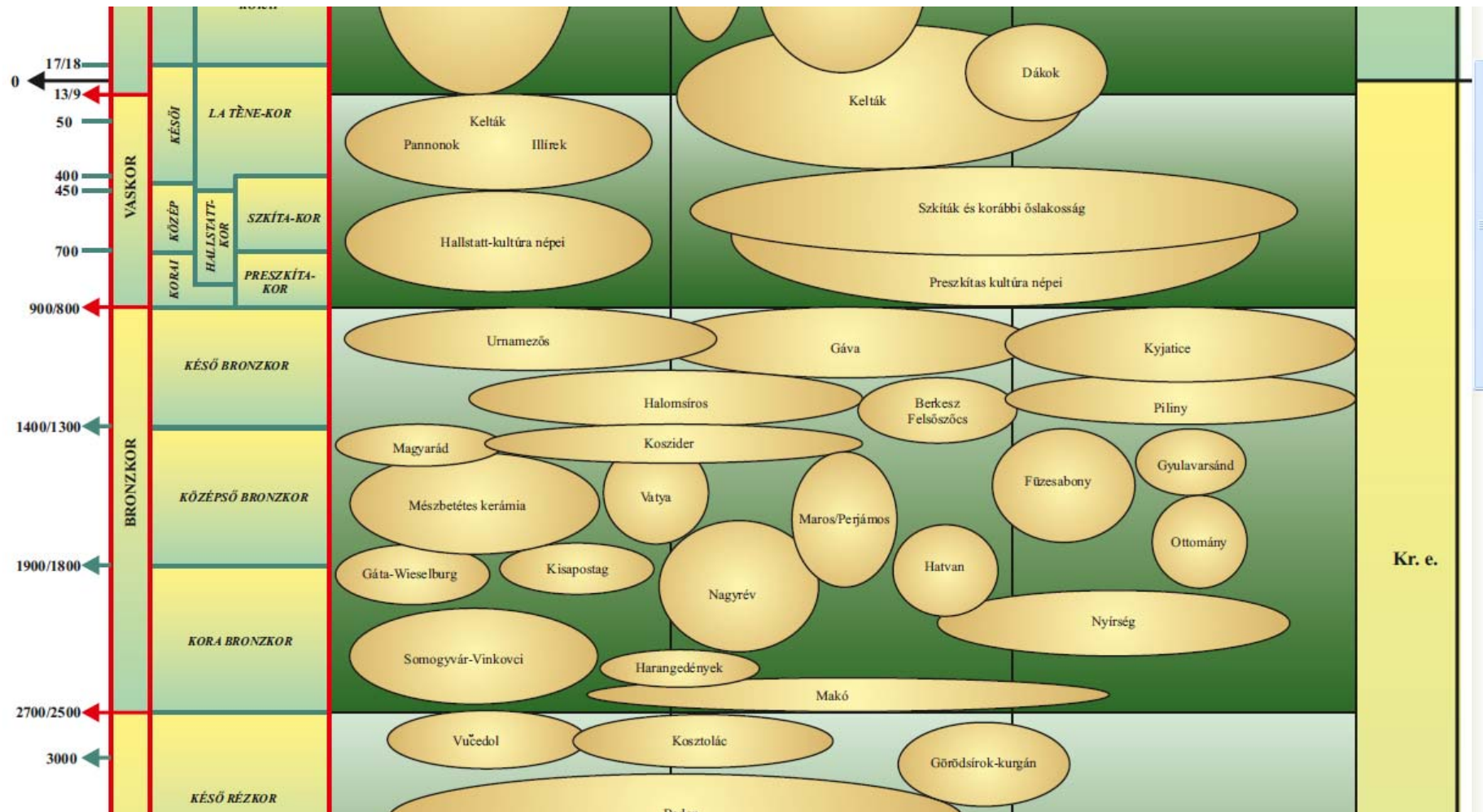

Dunántúl

Alföld

É. Középheg.

KORTÁBLA

Dunántúl

Alföld

É. Középheg.

KORTÁBLA

